

Špatná zpráva pro Česko. Jak zakroutit krkem národu. Vedle dalších fialových rozkrádaček přibude další balíček škrtů

- CZ24 News | 8. prosince 2023

ČESKO: Strukturální deficit veřejných rozpočtů by se měl v roce 2024 zlepšit a přiblížit se k hladině 2 % HDP. I přes toto zlepšení, které lze přičíst konsolidačním opatřením vlády na roky 2024 a 2025, zůstává v systému i nadále zabudována silná strukturální nerovnováha, jež si vyžádá další opatření na příjmové i výdajové straně po roce 2025. Uvedla to ve čtvrték ve své zprávě Národní rozpočtová rada (NRR)

Deficit státního rozpočtu se po letním zlepšování začal během října a listopadu opět prohlubovat. „Jde mimo jiné i o důsledek faktu, že v těchto měsících nebyly inkasovány významnější výnosy daně z příjmů právnických osob a daně z neočekávaných zisků, které jsou placeny v kvartálních intervalech. Na konci listopadu dosáhl deficit státního rozpočtu 269,1 miliard, avšak po očištění o příjmy a výdaje související s projekty EU byl deficit o téměř 30 miliard. To je hodnota přesahující schválené celoroční saldo ve výši 295 miliard, které předpokládá vyrovnané saldo příjmů a výdajů souvisejících s projekty EU,“ uvádí radní.

Z hlediska celkových trendů se podle zprávy NRR ukazuje, že saldo jednorázových příjmů a výdajů souvisejících s energetickým trhem bude s vysokou mírou pravděpodobnosti negativní, neboť výnosy daně z neočekávaných zisků a odvodu výrobců elektřiny nedosáhnou celkových výdajů spojených s cenovými stropy energií a také dotacemi přenosové soustavy a distributorům.

Naopak dopady výpadku příjmů z titulu nemožnosti čerpat prostředky Modernizačního fondu na běžné výdaje (50 miliard a také náklady na mimořádnou valorizaci důchodů (cca 15,5 miliard) budou do značné míry kompenzovány vyšším než plánovaným inkasem obou příjmových daní a vyšší než původně plánovanou dividendou ČEZ. V posledním měsíci letošního roku lze očekávat pokračování prohlubování deficitu, neboť zpravidla dochází k dočerpávání investičních výdajů. Pozitivně by naopak měla působit splatnost další zálohy daně z příjmů právnických osob a daně z neočekávaných zisků.

Národní rozpočtová rada je nezávislý odborný orgán, jehož hlavním posláním je vyhodnocovat, zda stát a další veřejné instituce dodržují pravidla rozpočtové odpovědnosti daná zákonem. Činnost NRR má přispívat k udržitelnosti veřejných financí České republiky a snižuje riziko nadměrného zadlužování státu.

Předsedou NRR je ekonom Mojmír Hampl, dalšími členy jsou Petr Musil a Jan Pavel.

V příštím období nový konsolidační balíček?

„Pro posouzení fiskální (ne)rovnováhy je však klíčové hospodaření veřejných institucí jako celku, tedy vedle státního rozpočtu a státních fondů také územních samospráv a zdravotních pojišťoven. Obce a kraje vykázaly ke konci září přebytek (v hotovostním vyjádření) přes 77 miliard, což bylo meziročně přibližně o 17 miliard více a asi o 16 miliard více v porovnání se stavem ke konci letošního června. Místní vládní instituce tak přispívají ke zlepšování salda hospodaření celého vládního sektoru,“ dodávají radní.

V této souvislosti NRR opakuje své stanovisko k dnes již schválenému zákonu o státním rozpočtu

na rok 2024. „Rozpočet implikuje schodek veřejných rozpočtů v příštím roce na úrovni 2,2 % HDP, což NRR považuje za smysluplný a věrohodný odhad za stávajícího stavu informací a predikcí budoucího vývoje. Nicméně celkové hospodaření může být ještě zatíženo dodatečnými výdaji v resortech zdravotnictví, školství či v oblasti intervencí na energetickém trhu, o kterých se aktuálně jedná,“ varuje rada.

Strukturální deficit veřejných rozpočtů by se měl v roce 2024 zlepšit a přiblížit se k hladině 2 % HDP. NRR konstatuje, že i přes toto zlepšení, které lze přičíst konsolidačním opatřením vlády na roky 2024 a 2025, zůstává podle rady v systému i nadále zabudována silná strukturální nerovnováha, jež si vyžádá další opatření na příjmové i výdajové straně po roce 2025. V této souvislosti NRR kvituje, že do novely zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti byla zabudována trajektorie návratu k bezpečné úrovni strukturálního salda, která je vytyčena pro jakoukoli vládu, která vzejde ze sněmovních voleb v roce 2025.

NRR také podle svých slov oceňuje, že se vláda odhodlala provést změny v důchodovém systému, jejichž návrhy ministerstvo práce a sociálních věcí předložilo v listopadu do připomínkového řízení. „Obsahují poměrně významné úpravy aktuálního systému, zejména pak navázání věku odchodu do důchodu na očekávanou dobu dožití, úpravu výpočtu výše nových důchodů a také další dílčí změny zaměřené na snížení rozdílů mezi důchody mužů a žen,“ uvádí zpráva. NRR se domnívá, že zejména úprava důchodového věku a způsob výpočtu nových důchodů v kombinaci s již přijatou úpravou valorizačního vzorce a podmínek pro předčasné důchody jsou naprosto nezbytné k tomu, aby se veřejné finance od druhé poloviny 30. let nedostaly na neudržitelnou trajektorii.

[ZDROJ](#)